

Sygn. akt III AUa 1552/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu Wydział III

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Ciuraszkiewicz
Sędziowie:	SSA Danuta Owsiana (spr.) SSA Danuta Rychlik-Dobrowolska
Protokolant:	Magdalena Krucka

po rozpoznaniu w dniu 26 stycznia 2012 r. we Wrocławiu

sprawy z wniosku A. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział we W.

o emeryturę

na skutek apelacji A. M.

od wyroku Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu

z dnia 29 sierpnia 2011 r. sygn. akt VIII U 989/11

oddala apelację.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2011 r. sygn. akt VII U 989/11 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych we Wrocławiu oddalił odwołanie A. M. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych we W. z dnia 16 maja 2011 r., którą organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury.

Rozstrzygnięcie Sąd wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

A. M. (ur. 18 maja 1951 r.), złożył do organu rentowego w dniu 29 marca 2011 r. wniosek o emeryturę wcześniejszą.

W okresie od 18.10.1977 r. do 31.10.1991 r. wnioskodawca pracował w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) jako traktorzysta. Jednocześnie w całym okresie zatrudnienia wnioskodawca był członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...).

W okresie zatrudnienia w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) wnioskodawca miał zlecane dodatkowe zajęcia przez kierownika np. konserwacje, łapał kury w nocy.

Wobec tak poczynionych ustaleń Sąd orzekł, że odwołanie wnioskodawczyni nie zasługuje na uwzględnienie.

W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, że w przedmiotowej sprawie dla oceny i ustalenia prawa wnioskodawcy do emerytury znaczenie miały, w związku z art. 46 art. 32 oraz 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. nr 39, poz. 353, ze zm.) Zgodnie z powołanymi przepisami ubezpieczonym urodzonym po 31.12.1948 r. a przed 01.01.1969 r. emerytura przysługuje, jeżeli łącznie zostały spełnione następujące warunki: mężczyzna osiągnął wiek 60 lat i ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 letni okres składkowy i nieskładkowy w tym co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach, nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego, a warunki do uzyskania emerytury określone w tych przepisach spełnił do dnia 31 grudnia 2008 r., oraz rozwiązał stosunek pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Sąd wskazał, że ze stanu faktycznego sprawy wynika, że wnioskodawca osiągnął wymagany wskazanymi powyżej przepisami wiek emerytalny, dysponuje on 25-letnim okresem ubezpieczenia, jednakże nie legitymuje się 15-letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych. Organ rentowy uwzględnił mu okres pracy w warunkach szczególnych w wymiarze 1 roku, 5 miesięcy i 16 dni. Wnioskodawca natomiast domagał się zaliczenia do okresu pracy w warunkach szczególnych okresu od 18.10.1977 r. do 31.10.1991 r. kiedy zatrudniony był w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) jako traktorzysta.

Sąd wyjaśnił, że bezspornym jest fakt, że wnioskodawca w okresie od 18.10.1977 r. do 31.10.1991 r. pracował w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) jako traktorzysta, co potwierdza świadectwo pracy z dnia 6 września 2000 r. wydanej przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną w likwidacji z siedzibą w S.. Jednocześnie, z treści złożonych przez wnioskodawcę oraz świadków J. G., J. Z. zeznań wynika, że w całym okresie zatrudnienia wnioskodawca był **członkiem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...).**

Zgodnie natomiast z treścią art. 32 ust. powołanej ustawy emerytalnej - emerytura w wieku obniżonym przysługuje wyłącznie pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, tj. osobom zatrudnionym na podstawie umowy o pracę w myśl przepisów kodeksu pracy, natomiast ze stanu faktycznego sprawy adnotacji na świadectwie pracy z dnia 15.04.1993 r. wynika, iż wnioskodawca okresie od 1.11.1976 r. do 31.03.1993 r. był zatrudniony w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej (...) jako członek spółdzielni.

Wobec powyższego stanu sprawy Sąd stwierdził, że brak jest podstaw uwzględnienia w/w okresu do pracy w szczególnych warunkach w myśl 32 ustawy emerytalnej, co jednocześnie oznacza, że wnioskodawca nie spełnił warunków do przyznania mu prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach bądź w szczególnym charakterze.

Z wyrokiem nie zgodził się wnioskodawca, zaskarżając wyrok w całości zarzucając Sądowi I instancji, że bezzasadnie odmówił mu zaliczenia okresu pracy od 18.10.1977 r. do dnia 31.10.1991 r. w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej, gdzie świadczył pracę w charakterze traktorzysty, jako pracy w szczególnych warunkach.

Charakter bowiem tejże pracy potwierdza świadectwo pracy wystawione przez Rolniczą Spółdzielnię Produkcyjną (...) z dnia 6.09.2000 r.

W związku z tak przedstawionymi zarzutami skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie mu prawa do emerytury.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Zgodnie z art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem (ust. 2).

Wnioskodawca swoje roszczenie wywodził z treści art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Warunkiem uzyskania przez ubezpieczonego prawa do emerytury w oparciu o art. 32 ust. 1 powołanej ustawy w związku z § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. 8, poz. 43) jest wykazanie, iż spełnia on następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 55 lat dla kobiety i 60 lat dla mężczyzny i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach wymienionej w Wykazie A, stanowiącym załącznik do powołanego rozporządzenia. Praca w szczególnych warunkach musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył wykazania przez wnioskodawcę wymaganego powołanym przepisem stażu pracy w warunkach szczególnych jak również rozstrzygnięcia kwestii członkostwa w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej.

Organ rentowy odmówił uznania za pracę w warunkach szczególnych okresu pracy wnioskodawcy od 18.10.1977 r. do 31.10.1991 r. w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej ze względu właśnie na członkostwo wnioskodawcy, w tejże spółdzielni.

Zgodnie z dyspozycją § 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r., rozporządzenie to stosuje się do osób wykonujących pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, wymienione w rozporządzeniu oraz w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, będących **pracownikami**.

Zebrany w sprawie materiał dowodowy, jak słusznie zauważył Sąd I instancji, wskazuje, iż w ocenianym okresie wnioskodawca nie pozostawał w stosunku pracy, ale wykonywał zatrudnienie w ramach łączącego go ze spółdzielnią stosunku członkostwa.

Tym samym stwierdzić należy, iż słusznie Sąd I instancji podkreślił, że ugruntowane jest stanowisko orzecznictwa, że przewidziane w art. 32 ust. 1 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach prawo do emerytury w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 tej ustawy przysługuje wyłącznie pracownikom zatrudnionym w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Praca w charakterze członka spółdzielni nie daje prawa do przejścia na emeryturę w wieku niższym niż podstawowy wiek emerytalny z uwagi na zatrudnienie w szczególnych warunkach, o których mowa w art. 32 ustawy. Podstawę wykonywania pracy w takim przypadku stanowi bowiem cywilnoprawny stosunek członkostwa z taką spółdzielnią. Wbrew twierdzeniu wnioskodawcy zawartym w apelacji, stosunek ten nie odpowiadał pojęciu stosunku pracy, w rozumieniu przepisów kodeksu pracy. Jest to zupełnie odrębna pod względem prawnym forma świadczenia pracy.

Wynika to wprost z art. 155 § 1 Prawa spółdzielczego, zgodnie z którym zdolny do pracy członek spółdzielni ma prawo i obowiązek pracować w spółdzielni w rozmiarze ustalonym corocznie przez zarząd, stosownie do potrzeb wynikających z planu działalności gospodarczej spółdzielni, oraz z art. 157 tego prawa, w myśl którego spółdzielnia poza członkami

i domownikami może zatrudniać stosownie do potrzeb również inne osoby na podstawie umowy o pracę lub na podstawie innego stosunku prawnego, którego przedmiotem jest świadczenie pracy. Podstawą świadczenia pracy w takiej spółdzielni przez jej członka nie może być stosunek pracy.

Skoro zatem wnioskodawca w spornym okresie nie pozostawał w stosunku pracy, ale wykonywał zatrudnienie w ramach łączącego go ze spółdzielnią stosunku członkostwa, okres ten nie może zostać zaliczony wnioskodawcy do okresu pracy w szczególnych warunkach, dający uprawnienie do świadczenia emerytalnego w obniżonym wieku. Oznacza to, iż wnioskodawca nie legitymuje się wymaganym w § 4 ust. 1 Rozporządzenia okresem pracy w szczególnych warunkach. Tym samym nie spełnia przesłanek do uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Wprawdzie świadectwo pracy na które powołuje się wnioskodawca zostało opatrzone tytułem „świadectwa pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze”, to jednak dokument ten nie może stanowić podstawy do uwzględnienia spornego okresu jako pracy w szczególnych warunkach, albowiem zostało ono wydane członkowi Spółdzielni, a nie pracownikowi. Fakt świadczenia pracy na podstawie łączącego wnioskodawcę ze Spółdzielnią stosunku członkostwa wyklucza bowiem wydanie za ten okres świadectwa pracy z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Oznacza to, że świadectwo pracy na które powołuje się wnioskodawca, potwierdza jedynie fakt świadczenia pracy, jako członka Spółdzielni na jej rzecz, natomiast nie stanowi podstawy do uznania tego okresu, jako pracy w warunkach szczególnych, gdyż przeprowadzone postępowanie dowodowe w sprawie wykazało, iż wnioskodawca w spornym okresie nie był pracownikiem spółdzielni.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 kpc oddalił apelację wnioskodawcy jako oczywiście bezzasadną.

R.S.